Nowy Czas

Nr 110 - rok III. Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki i soboty | **Jędrzejów, środa 17 września 1941 roku** | Odbito w druk. „Nowy Czas" Jędrzejów Rynek 1 Telefon nr 50 | **Cena 20 groszy**

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50.— Oddział w Kielcach: M. Klebâbczy, ul. Sienkiewicza 39 m. 2.— Prenumerata miesięczna w Jędrzejowie 2.00zł, pod opaską 2.75zł.

Ceny za ogłoszenia: a) handlowe: cała strona 250 zł, pół strony 185 zł, ćwierć 100 zł, jedna ósma 65 zł, szesnastka 38 zł; b) drobne: za słowo 25 gr, przy poszukiwaniu pracy 15 gr.

Pierścień dookoła Leningradu ścieśnia się

Celne bombardowanie kontrtorpedowców brytyjskich -- Zatopiono dalsze 4 statki handlowe

Z Głównej Kwatery Adolfa Hitlera. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych podaje w dniu 14 września: Na wschodzie zarysowują się nowe sukcesy wskutek korzystnego przebiegu operacyj bojowych. Po przybyciu nowych, znaczniejszych oddziałów niemieckich na front otaczający Leningrad, pierścień dookoła miasta ścieśnia się coraz bardziej, mimo zaciętego oporu nieprzyjaciela. Na południe od wysp Owczych uszkodzono poważnie w dniu wczorajszym celną bombą jeden frachtowiec nieprzyjacielski. W czasie skutecznego ataku lotnictwa na pewien transport konwojowany na wschód od Great Yrmouth — o czym donosił wczorajszy komunikat wojenny — trafiono również celną bombą ciężkiego kalibru pewien kontrtorpedowiec brytyjski. W Afryce Północnej niemieckie samoloty bojowe bombardowały w nocy na 13 września oraz w dniu wczorajszym stanowiska brytyjskiej artylerii przeciwlotniczej oraz obozy polowe w rejonie Tobruk. Nad obszarem Rzeszy nieprzyjaciel ani za dnia, ani w ciągu nocy nie miały miejsca żadne nieprzyjacielskie działania wojenne. W dniu 12 września poległ w walkach na froncie wschodnim głównodowodzący jednej z armii, generał-pułkownik Ritter von Schobert.

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Adolfa Hitlera w dniu 13 września br. Na froncie wschodnim operacje ofensywne mają przebieg zwycięski i zgodny z planem. Łodzie podwodne w ciągu dalszych ataków na nieprzyjacielski transport konwojowany, o którym doniesiono we wczorajszym komunikacie wojennym, zatopiły cztery dalsze okręty handlowe o łącznej pojemności 19.000 brt., a nadto trzy bojowe jednostki eskortujące. W ten sposób nieprzyjaciel stracił z tego transportu konwojowanego 28 okrętów handlowych o łącznej pojemności 164.000 brt. W toku walk przeciw Wielkiej Brytanii lotnictwo zbombardowało celnie ubiegłej nocy trzy wielkie okręty handlowe, płynące w składzie nieprzyjacielskiego transportu konwojowanego na wschód od Great Yarmouth. Dalsze skuteczne ataki powietrzne zwrócone były na lotniska w Anglii środkowej, oraz zakłady przemysłu zbrojeniowego i zbiorniki benzyny w południowo-wschodniej stronie wyspy brytyjskiej. Samoloty bojowe w czasie dziennego ataku na Scarborough obrzuciły bombami ciężkiego kalibru zabudowania pewnej fabryki. W Afryce Północnej niemieckie samoloty bojowe bombardowały na 12 września br. port Tewfik oraz magazyny ropy w porcie Sueskim. Szereg wielkich pożarów świadczy, iż atak ten odniósł pełny sukces. Samoloty brytyjskie atakowały w ciągu ubiegłej nocy obszar Frankfurtu nad Menem i Mannheim. Bomby zrzucone na dzielnice mieszkaniowe spowodowały kilka ofiar wśród ludności cywilnej. Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła dwa bombowce nieprzyjacielskie.

Włoski komunikat wojenny z niedzieli: W Afryce Północnej żywa działalność naszej artylerii. Eskadry naszego lotnictwa, pomimo gwałtownej obrony nieprzyjacielskiej bombardowały w nocy na 13 września w szeregu nieprzerwanych ataków liczne odcinki Tobruku. Bombami ciężkiego kalibru ugodzono baterie, forty obronne, obozowiska barakowe i magazyny amunicji. Zaobserwowano rozległe pożary i eksplozje. W Bardia myśliwce niemieckie zestrzeliły jeden samolot angielski. W Afryce wschodniej na odcinku Culquabert nieprzyjaciel obrzucił bombami i ostrzeliwał ogniem karabinów maszynowych włoski oddział sanitarny, oznaczony wyraźnie znakami Czerwonego Krzyża. Atak ten spowodował zranienie kilku osób. Nasza ziemna obrona przeciwlotnicza zestrzeliła jeden samolot bombowy. W czasie ataku lotniczego na jeden z naszych transportowców konwojowanych ogniem obronnym skierowanym z naszych okrętów zestrzelono cztery samoloty nieprzyjacielskie, które spadły płonąc. — We wschodniej części Morza Śródziemnego nasze lotnictwo w toku akcji przeciwko nieprzyjacielskim jednostkom morskim zatopiło jeden okręt handlowy mniejszego kalibru.

Włoski komunikat z soboty: Lotnictwo włoskie i niemieckie w Afryce północnej kontynuowało swą skuteczną akcję niszczenia nieprzyjacielskich obiektów w rejonie Tobruk i Marsa Matruk, a nadto obrzuciło bombami jedno z lotnisk na pustyni egipskiej. Nasza artyleria rozwinęła działalność na odcinku Tobruk i Sollum. Samoloty brytyjskie zrzuciły bomby na Benghasi. Dzielnice zamieszkałe przez ludność arabską zostały uszkodzone. Nalot na rejon Katanii nie pociągnął za sobą ofiar w ludziach ani szkód materialnych. W Afryce wschodniej lotnictwo angielskie w dalszym ciągu dokonywało przelotów nad pozycjami odcinka Gondar i bombardowało je. Nasze wojska odparły ataki piechoty nieprzyjacielskiej.

Szkoły akademickie we Lwowie przed reaktywizacją

Władze niemieckie zamierzają — jak donosi „Krakauer Zeitung" — w najbliższym czasie częściowo reaktywować ważne uczelnie we Lwowie, mianowicie Wydział Lekarski, Akademię Weterynarii, Akademię Rolnictwa i Leśnictwa. Najważniejsze wydziały Politechniki Lwowskiej także mają niebawem być ponownie otwarte. Również reaktywizacja Wszechnicy Lwowskiej jest tylko kwestią czasu.

Opanowanie świata - oto cel Roosevelta

Nowy Jork. Roosevelt wygłosił znowu jedną ze swych zwykłych mów, mających na celu wciągnięcie społeczeństwa Stanów Zjednoczonych w odmęty wojny. Zgodnie z oczekiwaniami wykorzystał on przy tym okazję, nastręczoną wskutek starcia amerykańskiego kontrtorpedowca "Greer" z jedną z niemieckich łodzi podwodnych, mimo stwierdzenia przez stronę niemiecką, że atak ze strony kontrtorpedowca amerykańskiego nie ulega żadnej wątpliwości i pomimo znanego już w całym świecie rozkazu strzelania, wydanego do floty Stanów Zjednoczonych, który to rozkaz już od szeregu miesięcy ma doprowadzić do takiego incydentu.

„Od tej chwili — oświadczył w końcu Roosevelt — na wody, których ochrona posiada ważne znaczenie dla obrony Stanów Zjednoczonych, niemieckie i włoskie okręty wojenne wpływają tylko na własne ryzyko". To oświadczenie, zawierające pretensje do panowania nad nieokreślonym bliżej obszarem morskim, stanowi jasny dowód tendencji Stanów Zjednoczonych do panowania nad światem.

Głosy w związku z mową Roosevelta

W związku z przemówieniem Roosevelta panuje w Londynie niepewność co do tego, co prezydent Stanów Zjednoczonych miał na myśli, używając zwrotu „amerykańskie wody obronne". W kołach Londynu skłaniają się do przypuszczenia, iż prezydent naumyślnie uniknął ściślejszej definicji, aby w ten sposób zapewnić sobie na przyszłość swobodę działania.

W kołach amerykańskich również wyrażają się z wielkimi zastrzeżeniami o przemówieniu prezydenta. I tak komitet organizacji „Ameryka przede wszystkim" oświadczył, że Roosevelt stanowi „śmiertelne niebezpieczeństwo dla pokoju Stanów Zjednoczonych" i apeluje do kongresu o „zachowanie amerykańskiego systemu rządzenia", przywołania prezydenta do porządku i przeciwstawienia się jego bezprawnej działalności. — Przemówienie prezydenta streszcza się w nieustannych wysiłkach zmierzających do wzniecenia histerycznego nastroju wśród narodu amerykańskiego, by w ten sposób wtrącić Stany Zjednoczone w niepożądaną wojnę, zupełnie niepotrzebną dla obrony Ameryki Północnej.

Prasa turecka dochodzi jednomyślnie do zdania, iż przemówienie prezydenta Stanów Zjednoczonych stanowi nową prowakacyjną groźbę pod adresem Niemiec. Gazeta „Son Posta" polemizuje z pojęciem Roosevelta, określającym północno-amerykańską strefę bezpieczeństwa, uważać należy jako zupełnie samowolną, które dlatego nigdy nie może zostać uznaną międzynarodową. Wspomnianą strefą bezpieczeństwa jest przecież otwarte morze i niezrozumiałym jest, na jakiej podstawie rości sobie Roosevelt pretensje do tego, by na tym wolnym obszarze czynić co mu się podoba.

W przemówieniu Roosevelta odbiły sie — jak pisze japoński dziennik „Hoczi Szinbun" — tradycyjne dążenia imperializmu amerykańskiego, którego celem jest zjednoczenie pod swą władzą wszystkich mórz i lądów świata. Nad czym Japonia nie może przejść do porządku dziennego jest fakt, iż w przemówieniu Roosevelta poruszono kwestię realizacji pomocy dla Anglii oraz stosowanie odnośnych zarządzeń Stanów Zjednoczonych, nawet przy użyciu dróg wodnych na Oceanie Spokojnym.

Potwierdzona przez sekretarza stanu Hulla wiadomość o zezwoleniu rządu waszyngtońskiego dla obywateli Stanów Zjednoczonych opuszczenia Anglii na okrętach należących do państw prowadzących wojnę, określona została w politycznych kołach Berlina jako dalszy objaw dążności w kierunku stworzenia nowych możliwości incydentów. Na odnośne zapytanie przedstawicieli prasy zagranicznej zwrócono uwagę, że na obszarze wojennym, na którym nie tylko strzela się, ale istnieją również innego rodzaju niebezpieczeństwa, n. p ze strony min, nikt nie może spodziewać się całkiem pewnego i bezpiecznego przejazdu.

Znamienne światło na kontakt dyplomacji angielskiej z angielską tajną służbą rzuca wykrycie materiałów wybuchowych, jakiego niedawno dokonały władze niemieckie w poselstwie angielskim w Białogrodzie. Po materiałach, znalezionych w Zagrzebiu i Sofii, stwierdzają one ponownie zwróconą przeciwko mocarstwom osi współpracę angielskiej i północno-amerykańskiej dyplomacji na Bałkanach.

Regent królestwa Węgier Horthy u kanclerza Hitlera

Łodzie podwodne zatopiły 134.000 ton. 21.000 ton zatopionych przez lotnictwo. Niemieckie statki patrolowe zatopiły trzy brytyjskie ścigacze. Uszkodzenie brytyjskiego krążownika

Z Głównej Kwatery Adolfa Hitlera. Na zaproszenie Adolfa Hitlera regent królestwa Węgier Horthy bawił z wizytą w dniach od 8 do 10 września u kanclerza Rzeszy w jego głównej kwaterze na froncie wschodnim. Regentowi Węgier towarzyszyli premier i minister spraw zagranicznych królestwa Węgier Bardossy oraz szef węgierskiego sztabu generalnego marszałek-porucznik polny Szombathely. Poseł węgierski w Berlinie marszałek-porucznik polny Sztojay oraz poseł niemiecki w Budapeszcie von Jagow uczestniczyli również w podróży regenta Węgier.

W czasie tej wizyty odbyły się pomiędzy kanclerzem Hitlerem i regentem Horthy rozmowy na temat sytuacji politycznej i wojennej. Rozmowy te były nacechowane duchem tradycyjnego braterstwa broni pomiędzy obu narodami, znajdującymi swoje nowe potwierdzenie we wspólnej walce przeciwko bolszewizmowi.

W rozmowach politycznych i wojskowych uczestniczyli ze strony niemieckiej minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i szef naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych generał-marszałek polny Keitel, zaś ze strony węgierskiej premier i minister spraw zagranicznych królestwa Węgier Bardossy oraz szef węgierskiego sztabu generalnego marszałek-porucznik polny Szombathely. W czasie owego pobytu w głównej kwaterze Adolfa Hitlera regent Horthy złożył wizytę naczelnemu dowódcy armii lądowej generałowi marszałkowi polnemu von Brauchitschowi w naczelnej komendzie armii lądowej, a przy końcu swego pobytu przyjął zaproszenie marszałka Rzeszy Goeringa do jego głównej kwatery.

Rozmowy kanclerza Hitlera z regentem królestwa Węgier Horthym zostały zakończone w dniu 10 września br.

Kanclerz Hitler w uroczystej formie udekorował regenta Węgier w jego charakterze naczelnego dowódcy sił zbrojnych królestwa Węgier Krzyżem Kawalerskim orderu Żelaznego Krzyża.

W ten sposób kanclerz Hitler uczcił działalność wojsk węgierskich walczących ramię przy ramieniu, z którymi są związane nierozłącznym i wypróbowanym koleżeństwem broni przeciwko bolszewickim wrogom kultury europejskiej.

Z Głównej Kwatery Adolfa Hitlera. — Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje w dniu 12 września br.: Pomimo niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz trudności terenowych ofensywne operacje na wschodzie postępują nadal pomyślnie. Jak już zakomunikowano drogą specjalnego doniesienia, łodzie podwodne zaatakowały na Atlantyku wielki nieprzyjacielski transport konwojowany przez korwety i kontrtorpedowce, a składający się z 40-tu statków. W toku kilka dni trwających zaciętych walk, łodzie podwodne dotychczas zatopiły 22 parowce, łącznej poj. 134.000 brt. rej. Ponadto storpedowały one dwa statki łącznej pojemności 11.000 ton. Należy się liczyć z ich utratą. Akcja przeciwko nieprzyjacielskiemu konwojowi trwa nadal. W walce z brytyjską żeglugą zaopatrzeniową, lotnictwo spowodowało w ciągu ub. nocy zatopienie na południowy wschód od Great Yormouth trzech statków towarowych łącznej poj. 21.000 ton, płynących w ubezpieczonym konwoju. W tym samym rejonie morskim uszkodzone zostały pociskami bombowymi lekki krążownik brytyjski, zaś na północny wschód od Alwick jeszcze jeden statek handlowy. Inne samoloty bojowe w lotach głębinowych obrzuciły celnie bombami ciężkiego kalibru wysoki piec hutniczy w okolicy Middleborough, oraz obiekty portowe na wschodnim wybrzeżu wyspy. Statki patrolowe, odbywające służbę konwojową wielokrotnie broniły na kanale La Manche powierzony sobie transport przed atakami jednostek brytyjskich ścigaczy. Zatopiły one trzy z grupy atakujących ścigaczy. Baterie artylerii przybrzeżnej marynarki wojennej przystąpiły do akcji bojowej, przy czym odparły pozostałe statki. Wszystkie jednostki konwoju w nieuszkodzonym stanie przyszły do miejsca przeznaczenia.

Włoski komunikat wojenny z dnia 12 września br.: Ubiegłej nocy jednostki włoskiego lotnictwa skutecznie bombardowały bazy lotnicze na Malcie. Inne samoloty bombardowały rafinerie w Haifie, gdzie wybuchły znaczne pożary, oraz port lotniczy Larnaca. Wśród mieszkańców zanotowano 4 osoby zabite oraz 12 rannych, nieznaczne uszkodzenia budynków. Na froncie lądowym w Afryce Północnej działalność artylerii i czujek. Samoloty włoskie i niemieckie zaatakowały magazyny i stanowiska obronne w Tobruku i Marsa Matruk, oraz bombardowały przednie lotniska tudzież obiekty kolejowe w Fuka, skutkiem czego wyrządzono olbrzymie spustoszenia. Brytyjskie samoloty zrzuciły kilka pocisków bombowych na Benghasi. Nie zanotowano żadnych ofiar. Na terenie Afryki Wschodniej z miejsca odparto nieprzyjacielskie próby ataków na odcinku Culquabert. Jedna z naszych łodzi podwodnych pod komendą kapitana marynarki Carlo Vica di Cossato zatopiła na Atlantyku wielki statek cysternę oraz ostrzeliwała jeden parowiec pojemności 5.450 ton, który trafiony torpedą niezawodnie uchodzi za zatopiony.

Krótkie wiadomości

Komunikacja kolejowa na odebranych obszarach przesmyku Karelskiego będzie podjęta już w najbliższym tygodniu. Fakt umożliwiła niezwykle energiczna praca fińskich saperów, którzy z szybkością godną podziwu doprowadzili do porządku linie kolejowe, uszkodzone w poważny sposób.

Po 12-tygodniowej podróży powróciła do kraju grupa członków fińskiego poselstwa w Moskwie. Opowiadają oni o niezwykle rygorystycznym traktowaniu przez władze sowieckie i 6-tygodniowym pobycie w sowieckiej niewoli, określając okres wyczekiwania w wagonie na granicznej stacji turecko-sowieckiej jako najfatalniejszy.

W dzienniku ustaw Rzeszy ukazało się rozporządzenie policyjne, które postanawia, że żydzi w Rzeszy mogą pojawiać się w miejscach publicznych jedynie wówczas, gdy posiadać będą gwiazdę żydowską w barwie żółtej.

Komitet syjonistycznej akcji palestyńskiej zebrał się w ubiegły poniedziałek na doroczne obrady. Przewodniczący komitetu Szertik wygłosił referat o międzynarodowej sytuacji politycznej, w którym stwierdził, że dzięki sojuszowi brytyjsko-sowieckiemu, światowe żydostwo odniosło poraz pierwszy wielki sukces, bowiem na rzecz tego sojuszu od wielu miesięcy pracowały miarodajne żydowskie czynniki w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych oraz w Związku Sowietów.

W Paryżu aresztowano około 100 żydów, przeważnie należących do wolnych zawodów, w szczególności zawodu adwokackiego.

Do Barcelony przybyła większa ilość żydów z Francji. Jak donoszą, zamierzają oni udać się hiszpańskim statkiem „Villa de Madrid" do Północnej Ameryki.

Paryski sąd specjalny skazał znowu w środę 7 komunistów za uprawianie propagandy komunistycznej na różne kary: mianowicie 5-ciu na kary więzienia od 2 do 5 lat, dwóch zaś na kary ciężkiego więzienia od 5 do 7 lat. Sąd specjalny w Nancy skazał jednego komunistę na 5 lat więzienia.

W Paryżu dokonano zamachu rewolwerowego na byłego deputowanego komunistycznego Marcela Gittona. Do Gittona, idącego z ratusza w Lilas do domu, nieznany rowerzysta oddał na ulicy szereg strzałów, po czym zbiegł. Napadnięty został trafiony w lewe płuco i po przewiezieniu do szpitala zmarł. Gitton był z zawodu robotnikiem metalowym i dawniej deputowanym partii komunistycznej departamentu Sekwany. Bezpośrednio po wypowiedzeniu Rzeszy wojny przez Francję wystąpił z partii. Po zawieszeniu broni przystąpił do francuskiej partii ludowej Doriota.

Rząd Serbii otrzymał zezwolenie na utworzenie armii składającej się z 16 tys. żołnierzy oraz na utworzenie korpusu żandarmerii i straży granicznej.

Rząd Serbii zabiega u władz niemieckich o ulżenie doli żołnierzom serbskim, znajdujących się w niewoli niemieckiej. Przede wszystkim chodzi o zwolnienie z niewoli jeńców schorzałych, rannych, będących w podeszłym wieku, oraz niektórych zawodów. Pozostającym w niewoli żołnierzom zamierza rząd serbski udzielić specjalnej pomocy.

W piątek przed południem zespoły japońskich samolotów bojowych, podzielone na 15 grup, zaatakowały ważne punkty linii kolejowej, prowadzącej do Langbai w prowincji Szensi, przy czym wyrządziły one wielkie szkody na pewnej stacji kolejowej oraz w pewnym ważnym środowisku wojskowym. W toku tego ataku, który po dłuższej przerwie spowodowanej niepogodą był pierwszym na wielką skalę zakrojonym przedsięwzięciem, samoloty nie uległy uszkodzeniu.

Według wiadomości nadeszłych z Oranu, (Algeru), miały tam miejsce w Plemcem oraz na znacznych przestrzeniach kraju silne zaburzenia atmosferyczne, połączone z burzami. Wielkich rozmiarów grad zniszczył zabudowania wiejskie ludności tubylczej, przy czym zginęło 10 osób, a wiele osób odniosło zranienia. Połączenie kolejowe między Plemcem i Gudjda jest przerwane.

W nocy na czwartek w jednym z magazynów towarowych w Chicago wybuchł pożar, który przybrał katastrofalne rozmiary. Liczne eksplozje utrudniają walkę z ogniem, do której zmobilizowano liczne oddziały straży pożarnych miasta Chicago. Eksplozje te spowodowane są zapaleniem się nagromadzonych w tych magazynach zapasów ropy i amunicji, wśród których pożar szerzy się z coraz większą gwałtownością, a olbrzymie słupy ognia sięgają ku chmurom. Wskutek nagromadzenia wielkich ilości materiałów palnych i wybuchowych do piątku do godzin porannych nie zdołano jeszcze ugasić ognia. Przypuszczalne szkody obliczane są na wiele milionów dolarów.

Zbiór owoców

Smak i trwałość owoców zależy w dużej mierze od sposobu i pory ich zbioru. Czas zbioru nadchodzi wtedy, gdy owoc można łatwo ukręcić od miejsca osadzenia, nie uszkadzając gałęzi i ogonka. Odmiany wcześnie dojrzewające należy wtedy zrywać, kiedy ogonek odłamuje się jeszcze dość trudno. Odmiany późno dojrzewające, zimowe, muszą długo wisieć, aż dojrzeją dostatecznie. Przy zdejmowaniu odgrywa także znaczną rolę pora dnia. Najlepiej zbierać we wczesnych godzinach rannych lub późnych popołudniowych, w każdym razie unikać gorących godzin południowych. Owoce powinny być podczas zrywania suche, albo też po zerwaniu w miejscu przewiewnym obsuszone. Przy zbiorze unikać należy obijania owoców przez przesypywanie do koszy lub worków. Zrywanie powinno odbywać się ręcznie, najlepiej z drabiny, szczególnie w wypadku młodych drzew. Ujmujemy owoc całą dłonią i ukręcamy szypułkę. Drugą ręką dobrze jest przytrzymać gałązkę, aby uniknąć złamania jej. Kosze na owoce winny wisieć na gałęziach, drabinie lub szyi zbierającego. Ostrożne obchodzenie się z owocem jest niezbędnym warunkiem, aby można go było przewozić i długo przechowywać. Wskazaną jest również rzeczą natychmiastowe sortowanie owoców według jakości.

W Moskwie podano do wiadomości fakt wręczenia przez Mołotowa w dniu 10 września br. utrzymanej w niezwykle ostrym tonie noty werbalnej posłowi Bułgarii w Moskwie, Stomeneffowi. W nocie tej rząd sowiecki wyraża swoje niezadowolenie z powodu niewłaściwego w ostatnim okresie zachowania się rządu bułgarskiego do rządu sowieckiego. Sowiety zwróciły bułgarskiemu rządowi uwagę na fakt, iż stanowisko Bułgarii nie jest zgodne z pojęciem normalnych i lojalnych stosunków a zarazem zagroziły, że tego rodzaju zachowanie się może przynieść szkodę zarówno Bułgarii jak i narodowi bułgarskiemu.

Rząd angielski, który przed pewnym czasem ze względów politycznych przystąpił do zakupów towarów w Turcji na wielką skalę, zakomunikował obecnie rządowi tureckiemu, że wobec niemożności przetransportowania tych towarów do Anglii, zachodzi konieczność odsprzedania ich w Turcji na rachunek angielski.

Twierdzenia senatorów Nye i Glarka wobec komisji śledczej Senatu, iż przemysł filmowy w Hollywood uprawia systematyczną akcję podżegania do wojny, znalazły potwierdzenie w doniesieniu z Hollywood. Według tego doniesienia tamtejszy przemysł filmowy przygotowuje obecnie 45 filmów wojennych względnie propagujących zbrojenia, a zwróconych bez wyjątku przeciwko mocarstwom osi.

Egipsko-angielska umowa bawełniana, w myśl której rząd brytyjski po bardzo niskich cenach przejmuje połowę zbiorów bawełny egipskiej, podczas gdy rząd egipski z powodu niemożności eksportu zmuszony jest sam kupić resztę zapasów, wywołała ostrą debatę w parlamencie egipskim w chwili, gdy rząd zażądał przyznania kredytów w kwocie 17,5 milionów funtów egipskich, potrzebnych celem sfinansowania zakupu odnośnej bawełny.

Znany angielski publicysta wojskowy Liddel Hard zamieszcza na łamach „Daily Mail" artykuł, w którym pisze, iż nie należy dostrzec faktu, że np. 2/3 zasobów rudy żelaznej i połowa kruszców stali, pomijając już inny materiał wojenny na Ukrainie, przestał istnieć dla Sowietów. Nadzieje optymistów, liczących się z możliwością pomocy wskutek okupowania Iranu okazały się mocno przesadzone, a to wobec fatalnych warunków komunikacyjnych.

Do Marsylii przybyły w konwoju dwa parowce „Koutubia" i „Dienne", na pokładach których znajdowali się francuscy żołnierze oraz osoby cywilne z generałem Dentzem na czele francuskich generałów i oficerów, internowanych od szeregu tygodni przez Anglików w Jerozolimie w charakterze zakładników.

Były szef egipskiego sztabu generalnego Masri Pasya, znajdujący się nadal w areszcie, zwrócił się za pośrednictwem swych przyjaciół z publicznym apelem do rządu egipskiego domagając się natychmiastowego rozpoczęcia jego procesu.

W jak bezwzględny sposób Anglia podporządkowana jest dyktatom gospodarczym Waszyngtonu, świadczy doniesienie dziennika „New York Times". Dziennik ten donosi mianowicie, że Stany Zjednoczone zawarły z Wielką Brytanią „układ", na podstawie którego Wielka Brytania była zmuszona wyrazić gotowość zmniejszenia swego wywozu.

Ministerstwo marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych podało do wiadomości nominację najmłodszego syna prezydenta Roosevelta Johna, który jest chorążym marynarki Stanów Zjednoczonych, na stanowisko zastępcy kierownika urzędu zaopatrzenia bazy lotniczej marynarki Stanów Zjednoczonych w San Diago w Kalifornii.

Angielski kanclerz skarbu Kingsley Wood w przemówieniu wygłoszonem w Edynburgu określił angielskie koszta wojenne na kwotę 2 i pół milionów funtów dziennie.

W miejsce rozwiązanej dawnej jugosłowiańskiej akademii nauk stworzono w Zagrzebiu chorwacką akademię nauk i sztuki.

W piątek rano w położonych we wschodniej części Turcji miastach Krzingan, Karakoeste, Bitlis i Van wydarzyło się trzęsienie ziemi, trwające 30 sekund. W kilku wsiach mieszkańcy zawalonych domów znaleźli śmierć pod gruzami.

Stan oblężenia w Teheranie z powodu niepokoju wśród ludności został ponownie obostrzony. Generał Amin Achmedi został zamianowany generalnym gubernatorem Teheranu z nadzwyczajnymi pełnomocnictwami. Ludności nie wolno w porze nocnej opuścić mieszkań.

Do Kairo przybył samolotem amerykański gen.-major Brett.

Wiadomości z Lwowa

Złoty środkiem płatniczym w Galicji

Wymiana do 27 bm. — Składanie banknotów b. Banku Polskiego

W okręgu galicyjskim wprowadzono od dnia 8 bm. banknoty Banku Emisyjnego w Polsce i monety tego banku, oraz dawne monety polskie, zarówno opiewające na złote jak na grosze, jako ustawowy środek płatniczy.

Znajdujące się w posiadaniu ludności rosyjskie banknoty obiegowe, wymieniane będą po kursie 5 rubli — 1 złoty w czasie od 15 do 27 bm. Monety rosyjskie zaś, oprócz zdawkowych 1-o i 2-kopiejkowych, które pozostaną w obiegu aż do odwołania, wymieniać się będzie po tym samym kursie, w czasie od 14 października do 1 listopada w filiach Banku Emisyjnego w Polsce: we Lwowie, Drohobyczu, Kołomyi, Przemyślu, Stanisławowie i Tarnopolu. Po wyżej wymienionych terminach banknoty i monety rosyjskie tracą swoją wartość.

Wszystkie banknoty dawnego Banku Polskiego, opiewające na sumy od 1—500 złotych, znajdujące się na terenie okręgu galicyjskiego, należy w terminie od 29 września do 4 października br. złożyć w którejś z filii Banku Emisyjnego w Polsce. Sprawa odszkodowania za te banknoty rozstrzygnięta będzie później.

Banknoty i monety niemieckie nie są w okręgu galicyjskim ustawowym środkiem płatniczym i nikt nie jest obowiązany do ich przyjmowania. Wymieniają je filie Banku Emisyjnego w Polsce, po kursie 1 marka — 2 zł.

Kto używa jako środka płatniczego banknotów albo monet rosyjskich albo banknotów b. państwa polskiego po upływie wymienionego terminu prekluzyjnego, podlega karze więzienia i grzywny.

Nowe zarządzenie dewizowe

Zarządzeniem dewizowym z 11 sierpnia br. utworzono specjalny galicyjski okręg dewizowy, z utrzymaniem granicy dewizowej między nim a resztą Gen. Gub. Drugim zarządzeniem dewizowym dla okręgu Galicji zakazany został wwóz rubli, który wymaga zezwolenia. Wobec utrzymania granicy między Galicją a resztą Gub. Gen., również wwóz waluty złotowej wymaga specjalnego zezwolenia. Od tego obowiązku wyjęte są banknoty do wysokości 20 zł w obrocie podróżnym, oraz do 5 złotych, ale w sumie ogólnej najwyżej do 50 zł miesięcznie w obrocie granicznym.

Dawne rozporządzenie, zezwalające osobom, będącym w posiadaniu przepustki, na przejazdy bez specjalnego zezwolenia, w obu kierunkach do 600 złotych albo 300 R.M., albo 3 000 rubli, traci więc swoją ważność. Od 8 bm. wolno mieć przy sobie na podstawie przepustki podczas przekraczania granicy w jakimkolwiek kierunku tylko 600 zł.

Obrót płatniczy

Wobec otwarcia filii Banku Emisyjnego w Polsce w Galicji, podjęto obrót płatniczy między Galicją a resztą Gub. Gen., bądź za pośrednictwem Banku Emisyjnego, bądź też za pomocą przekazów pocztowych. Przesyłki wymagają jednak zezwolenia urzędu dewizowego w Krakowie albo jego filii we Lwowie.

Przekazy z Galicji do Rzeszy mogą się odbywać za pośrednictwem jednej z filii Banku Emisyjnego i Instytutu Obrachunkowego w Krakowie dla niemieckiej kasy obrachunkowej w Berlinie, C 111, po poprzednim otrzymaniu zezwolenia. To samo dotyczy przesyłek pieniężnych z Rzeszy do Galicji.

Wiadomości potoczne

JĘDRZEJÓW 16 IX 1941

Kurs przeszkoleniowy straży z całego powiatu. W najbliższym czasie odbędzie się przeszkolenie wszystkich straży powiatu jędrzejowskiego, zawarte w pięciodniowym kursie. Kurs ma za zadanie zapoznanie komendantów straży z obecnie obowiązującą organizacją straży pożarnych w myśl ustaw przeciwpożarowych i nowoobowiązującymi instrukcjami wyszkolenia oraz prawami i obowiązkami czynnych członków straży pożarnych. Kurs przeprowadzi powiatowy instruktor ochotniczych straży pożarnych, pan Meyer.

Krwawe porachunki na rynku wodzisławskim. Antoni Żelichowski z Wodzisławia (powiat Jędrzejów), mając osobistą urazę do Antoniego Gończiarza z Nawarzyc, napadł na niego wieczorem na rynku w Wodzisławiu i uderzył go kilkakrotnie kamieniem w twarz. Gonciarz doznał rozbicia nosa, uszkodzenia oka i ciężkiego poranienia twarzy. Żelichowski zbiegł i ukrywa się. Gonciarza w groźnym stanie odwieziono do szpitala.

Groźny pożar pod Jędrzejowem. W Łysakowie III pod Jędrzejowem z nieustalonej przyczyny wybuchł w dniu 4 bieżącego miesiąca pożar, który strawił dom Marcina Capigi oraz dom i zabudowania gospodarcze jego sąsiadki Marii Czarneckiej. Tej ostatniej spaliły się tegoroczne zbiory w stodole. Dzięki energicznej akcji miejscowej straży nie dopuszczono do rozszerzenia się ognia mimo szalonej wichury. Straty: około 15 tysięcy złotych. — W sąsiedniej wsi Kotlice (gmina Raków) wskutek wadliwego komina spłonął dom Franciszka Fatygi. Oprócz tego spaliła się się jałówka i tegoroczne zbiory. Ogólna strata wynosi 10 tysięcy złotych.

KIELCE

Uważać na złodziei targowych. Mimo częstych wypadków kradzieży na targach, wiele osób nie zachowuje należytej ostrożności i wskutek tego pada ofiarą kieszonkowców i torebkarzy. W czasie ostatniego targu w Kielcach, nieznany sprawca skradł z kieszeni marynarki Józefowi Piskulakowi z Jasiowa-Zagnańsk (powiat Kielce) portfel z zawartością 40 kilka złotych, zaś Antoninie Strzelbickiej z Kielc (Zielona 9) inny złodziej skradł torebkę damską z dokumentami i gotówką w wysokości 130 złotych.

Złodziej w pralni. Przy pomocy wypchnięcia drzwi, nieznany osobnik dostał się w nocy do pralni K. Fotkońskiej w Kielcach (Zagnańska 66), gdzie skradł różną bieliznę, przyjętą do wyprania przez jej klientelę. Straty wynoszą przeszło 500 złotych.

MIECHÓW

Złodziej w mieszkaniu właściciela majątku. Nieznany osobnik dostał się do niezamieszkałego pokoju właściciela majątku Maszyce, gminy Cianowice, koło Ojcowa, Włodzimierza Schöna, któremu skradł walizkę z garderobą męską i damską, buty z cholewami do konnej jazdy, pulower i inne przedmioty, ogólnej wartości kilkanaście tysięcy złotych.

Kradzież pasów. Z młyna Mendla Rosenblatta w Słomnikach nieujęci sprawcy skradli w nocy dwa pasy skórzane wartości 1000 zł, ceny przedwojennej.

Młodociani włóczędzy — złodziejami. W Chodowie koło Miechowa skradziono w nocy z mieszkania Jana Mazura 500 złotych gotówką, garderobę i dowód osobisty na nazwisko poszkodowanego. W Chorążycach, gminy Koniusza (powiat Miechów) w ten sam sposób okradli Teofila Chmiela, zabierając garderobę męską i damską, pas blankowy skórzany od młocarni i inne przedmioty. — W obydwóch wypadkach — jak stwierdziła policja — kradzieży dokonali młodociani włóczędzy (w wieku 20 — 25 lat). Policja prowadzi energiczne dochodzenie celem ujęcia sprawców kradzieży.

Busko-Zdrój

Złodzieje w mundurach „rekwirowali" rowery. Przed kilku dniami na wale przy Wiśle w pobliżu wsi Komorów w powiecie buskim, dwóch osobników w mundurach i uzbrojonych w karabiny zabrało szeregu przejeżdżającym osobom rowery. Zameldowania na policji złożyły na razie trzy osoby mianowicie: Antoni Pawelec z Woli Biechowskiej, gminy Wójcza; Jan Bielaszek i Marian Nasieniak obydwaj z Komorowa, gminy Pacanów. Pościg za pomysłowymi złodziejami nie dał na razie pozytywnego rezultatu.

Złodzieje uzbrojeni w karabiny. Onegdajszej nocy czterech osobników, uzbrojonych w karabiny, dokonało kradzieży w sklepie spożywczym Jana Zaręby w Kucharach, gminy Chotel w powiecie buskim. Łupem złodziei padły papierosy i różne artykuły. W czasie pościgu przez policję, złodzieje porzucili w pobliżu Nidy dwie paczki amunicji, cztery chlebaki z żywnością i inne rzeczy. Złodziejom udało się zbiec.

Ostatnie wiadomości

„Deutsche Allgemeine Zeitung" w następujący sposób ocenia znaczenie oblężenia Petersburga:

1. Zamknięte tam duże oddziały wojskowe postradały swą broń na poprzednich polach bitew i obecnie stoją w obliczu zniszczenia.

2. Specjalnie doniosły punkt skrzyżowania dróg komunikacyjnych do Bałtyku i na Półwysep Karelski jest odcięty razem z miastem.

3. Fabryki przemysłu zbrojeniowego, znajdujące się w Petersburgu nie wejdą więcej w rachubę posiłków dla głównego frontu.

4. Jednocześnie nacisk dawniejszej stolicy carów na Finlandię i na północno-wschodni Bałtyk został zlikwidowany, a baza posiłkowa dla sowieckiej wysuniętej bazy bałtyckiej rozstrzygająco trafiona.

Do Budapesztu powrócił regent królestwa Węgier, admirał Horthy w towarzystwie premiera i szefa sztabu honwedów ze swojej podróży do Niemiec.

W życiu religijnym Chorwacji zaobserwować można obecnie ciekawe zjawisko: mianowicie wielkie części ludności wyznania prawosławnego przechodzą do kościoła katolickiego, np. w diecezji Banialuka przyjęło 72 tys. osób wiarę katolicką.

Od pięciu dni nie ma w Bejrucie ani chleba ani mąki. Niestety rząd Syrii nie jest w możności zaopatrzyć ludność w chleb, ponieważ wojsko angielskie zarekwirowało duże zapasy zboża.

Generalny gubernator Dakaru gen. Boison określił pogłoskę, jakoby Niemcy znajdowali się w Dakarze, jako fałszywe. Także i oddziały legii cudzoziemskiej, przybyłe do Dakaru celem wzmocnienia obrony, nie składają się z Niemców ani też z Alzatczyków.

Trzy szwedzkie okręty przybiły w środę do portu w Goeteborgu, przywożąc ważne towary z Ameryki. Motorowiec „Peru" przywiózł z Montevideo ładunek futer, bawełny i kawy. Według „Dagens Nyheter" ładunek ten obejmował 5000 ton. Motorowiec „Vingaren" i motorowiec „Bardaland" przywiozły 4000 drobnicy i bawełny oraz środków żywności rozmaitego rodzaju.

Prezydentem francuskiej delegacji przy komisji zawieszenia broni w Wiesbaden został według opublikowanego w „Journal Officiel" dekretu ministerialnego, generał korpusu armii Beynet, komendant 19 okręgu. Nominacja ta wchodzi w dniu 15 września w życie.

Olbrzymia trąba powietrzna nawiedziła w ostatnich 48 godzinach południową część dolnej Kalifornii. Klęska ta dotknęła zwłaszcza miejscowości La Paz, Triunfe i Santiago. Do czwartku wieczora odkopano zwłoki pięciu osób. Dziewięć osób jest ponadto zaginionych. Szkody materiałowe są znaczne.

Od chwili wybuchu wojny angielskie przybrzeżne łodzie ratunkowe, ocaliły — według „Daily Mail" — życie 4.058 ludziom. A więc — stwierdza wspomniane pismo — w ciągu dwóch lat wojny więcej, niż w jedenastu latach przedwojennych,

W związku z widocznymi następstwami okupacji Iranu w świecie arabskim i ze wzrastającą nienawiścią do Anglii w krajach arabskich, obsadzonych przez wojska angielskie, według włoskich informacyj, generałowie Maitland, Wilson i Ausinleck przybyli do Damaszku na konferencję, do której wciągnięty został później także i de Gaulle.

W ciągu czwartku na terenach obsadzonych przez wojska niemieckie musiał lądować angielski samolot najnowszego typu amerykańskiego. Powodem lądowania był defekt w silniku. Załoga samolotu została wzięta do niewoli.

Sowiety utrzymują, że zdobyły na Morzu Barentsa niemiecką łódź podwodną „U 73". Jest to wiadomość nieprawdziwa. Ani „U 73", ani żadna inna łódź podwodna nie została zdobyta na Morzu Barentsa przez jednoski wojennej floty sowieckiej.

Specjalny wysłannik Roosevelta do Watykanu, Myron Taylor przybył samolotem do Rzymu. Oświadczył on wobec przedstawicieli prasy, że przybył do Europy celem odbycia rozmowy z papieżem na zlecenie Roosevelta. Taylor nadmienił, że pragnąłby uzyskać możliwie jak najprędzej audiencję u papieża. Koła watykańskie sądzą, że orędzie Roosevelta do papieża, które przywiózł z sobą Taylor, pozostaje w związku z pomocą Stanów Zjednoczonych dla Rosji Sowieckiej. Znanym jest tu bowiem fakt, że pomoc dla bolszewików wywołała gorące sprzeciwy poważnej części społeczeństwa amerykańskiego, a nie na ostatnim miejscu także w szerokich masach katolików amerykańskich. Wskutek tego Roosevelt, jak tu oświadczają, usiłuje obecnie usprawiedliwić wobec papieża współpracę Waszyngtonu z Moskwą i spodziewa się prawdopodobnie, iż za pośrednictwem swego orędzia zdoła skłonić papieża przynajmniej do biernego tolerowania swej polityki, a przez to złagodzić opozycję katolików w Stanach Zjednoczonych wobec akcji popierania Moskwy. Oczywiście tego rodzaju misja Taylora nie ma żadnych widoków powodzenia, ponieważ wrogie nastawienie do bolszewizmu należało już od dziesiątków lat i należy do dnia dzisiejszego do zasadniczych elementów polityki watykańskiej.

Departament stanu podał do wiadomości we wtorek fakt zatopienia dawnego parowca duńskiego „Sessa" (1.7000 ton) w odległości 300 mil na południowy zachód od Islandii. Okręt, który został skonfiskowany przez władze żeglugi związkowej i płynął pod flagą panamską, został storpedowany w dniu 6 września. 24 członków załogi zaginęło i liczą się z ich śmiercią. Wśród załogi znajdował się jeden obywatel Stanów Zjednoczonych. Okręt był naładowany środkami żywności dla Islandii i rzekomo nie posiadał żadnego sprzętu wojennego na pokładzie.

Do stolicy Chile przybyła delegacja z Waszyngtonu, której zadaniem jest kontrola zagranicznej służby Stanów Zjednoczonych w Chile, odnośnie do wydatków pieniężnych głównie w zakresie pewnych funduszów, któremi przedstawicielswo Stanów Zjednoczonych dysponuje na bliżej nieokreślone cele.

Japońskie ministerstwo wojny utworzyło nową główną kwaterę dla obrony kraju, podlegającą bezpośrednio cesarzowi. Komendantem tej nowej placówki, która jest odpowiedzialną za obronę Japonii, Korei, Sachalinu i Formozy, mianowany został generalny inspektor wychowania wojskowego generał Yamaga.

SPROSTOWANIE

Odstawa kontyngentu zboża

w powiecie jędrzejowskim

W uzupełnieniu naszej wiadomości w numerze 109 „Nowego Czasu" pod powyższym tytułem donosimy, że terminy odstawy kontyngentu zboża dla rolników powiatu jędrzejowskiego wyznaczono przez Powiatowego Naczelnika Rolnictwa pozostają nadal w mocy.

UNIEWAŻNIAM książeczkę udziałową Spółdzielni „Wspólna Praca" w Jędrzejowie, wydaną na nazwisko Postrach Jan, Strzeszkowice, gmina Nawarzyce.

Dnia 14 września o godzinie 8,40 podobało się zabrać Panu Bogu, po ciężkich cierpieniach mego jedynego najukochańszego, nigdy niezapomnianego synka

HIRUSIA

przeżył lat 4

Pogrzeb odbędzie się w środę o godz. 9 rano, o czym zawiadamiam wszystkich krewnych i znajomych przesiedlonych pogrążona w ciężkim smutku

Mamusia A. ZYDERCZAK
Ciocie i Kuzynowie

Słupia-Węgrzyszów-Poznań-Swarzędz.

257

Dnia 13 września o godzinie 17.45 zmarła opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach, nasza najdroższa i najukochańsza matka

ś. ✝ p.

SALOMEA BYDEŁEK
z domu Dullin

przesiedlona z Poznania

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 16.IX.1941 r. o godz. 8-ej rano z domu żałoby przy ul. 11-go Listopada 141 na cmentarz klasztorny

w ciężkim smutku pogrążeni

Dzieci i Rodzina

Jędrzejów—Poznań, dnia 13.IX.41.

256